

Åbo stad	§	Sammanträdet datum	Ärende nr	1
Stadsstyrelsen	315	07.10.2024	5	
Stadsfullmäktige	155	21.10.2024	9	

6838-2024 (10 00 00)

Godkännande av MBT-avtalet för Åbo stadsregion 2024-2035

Sammandrag:

För Åbo stadsregion har man tillsammans med staten nått ett förhandlingsresultat om MBT-avtalet om markanvändning, boende och trafik för 2024–2035. MBT-avtalet innehåller mål och utvecklingsbanor fram till 2035 och åtgärder för 2024–2027. De viktigaste projekten för Åbos del är byggandet av ett nytt hamnspår som ett samarbetsarrangemang mellan staten och Åbo samt statsunderstödet på totalt 20 miljoner euro gällande spårvägen och kollektivtrafikkorridorerna i Kuppis spets. Dessutom kommer man överens om utarbetandet av en stadsregionplan.

Ssn § 315

Stadsmiljö, markanvändningsdirektör Jyrki Lappi, 2.10.2024:

För Åbo MBT-stadsregion har upprättats ett avtal om markanvändning, boende och trafik för åren 2024–2035. Ett förhandlingsresultat mellan parterna som deltog i beredningen nåddes 23.9.2024 och sändes till avtalsparterna för godkännande. Förhandlingsresultatet medföljer som bilaga.

Genom avtalet främjas genomförandet av de mål och åtgärder som fastslagits i regeringsprogrammet för Petteri Orpos regering samt uppnåendet av riksomfattande mål för områdesanvändningen och nationella klimat- och energimål i Åbo MBT-stadsregion. Avtalet främjar också genomförandet av strukturmодellen 2035 som gemensamt godkänts av kommunerna. Avtalet är en fortsättning på MBT-avtalet mellan kommunerna i Åbo stadsregion och staten 2020–2031.

Avtalet om markanvändning, boende och trafik bygger på en gemensam målbild som de tretton kommunerna i Åbo MBT-stadsregion och staten kommit överens om för utvecklandet av regionen. Genom avtalet förstärks samarbetet mellan kommunerna och kontinuiteten i planeringssamarbetet. Avtalet främjar partnerskapet mellan regionens kommuner och staten samt stärker parternas engagemang för de gemensamt överenskomna målen och de åtgärder som krävs för att utveckla regionen. Syftet med avtalet är att förbereda sig för en långsiktig utveckling.

Åtgärderna i avtalet skapar förutsättningar för ett mångsidigt utbud av bostadstomter och bostadsproduktion som motsvarar behovet i regionen och för en bättre samordning av trafiksystemet, trafikinvesteringar och markanvändning. Målet är att främja hållbar tillväxt genom att i samarbete mellan staten och kommunerna utveckla en hållbar samhällsstruktur och ett hållbart trafiksystem för minskad klimatförändring, näringslivets livskraft, trafiksäkerheten, digitaliseringen av trafiksystemet samt en sådan planläggning och produktion av bostäder som motsvarar behoven. Målet är också att förebygga segregation och bostadslöshet samt främja mångsidiga bostadsområden och ett mångsidigt bostadsutbud i områden.

I avtalet beskrivs målsättningarna för Åbo MBT-stadsregion för 2035, utvecklingsbanorna och åtgärderna som krävs för samarbetet mellan kommunerna och samarbetet mellan kommunerna och staten för åren 2024–2027 för att målen ska kunna uppnås. I avtalet ingår också kommunernas prioriterade

Åbo stad	§	Sammanträdet datum	Ärende nr	2
Stadsstyrelsen	315	07.10.2024	5	
Stadsfullmäktige	155	21.10.2024	9	

synpunkter på utvecklingsprojekten för spår- och vägförbindelser efter 2027 som ska iakttas i utvecklingen av trafiksystemplanen på riksomfattande nivå. Avtalet uppdateras vart fjärde år.

I avtalet ingår sammanlagt 49 åtgärder indelade i följande tre teman:

- Hållbar och utsläppssnål samhällsstruktur och trafiksystem
- Kvalitet på boende och livsmiljö
- Livskraftig stadsregion

Åtgärderna bildar en omfattande och mångsidig helhet för uppnåendet av målen. Hur dessa åtgärder framskrider uppföljs i statens och kommunernas gemensamma uppföljningsgrupp med hjälp av en uppföljningsrapport som utarbetas varje år.

Avtalet innehåller ekonomiska helheter som är viktiga för Åbo MBT-stadsregion. Till skillnad från tidigare perioder har nationellt betydande projekt för utveckling av vägnätet kopplats till avtalet under denna period. Via avtalet finansieras utvecklingen av E18 Åbo ringled i Reso centrum med sammanlagt 235 miljoner euro och utvecklingen av riksväg 180 mellan Kurkela och Kuusisto med sammanlagt 113,2 miljoner euro. I dessa projekt ingår enligt avtalet Reso stads betalningsandel på högst 20 miljoner euro och S:t Karins stads betalningsandel på högst 10 miljoner euro.

Med avtalet utvecklas Åbo hamn genom att man bygger en ny persontrafikspår som ett samarbetsarrangemang mellan staten och Åbo stad. Den totala kostnadsberäkningen för projektet är 18 miljoner euro, varav statens andel är högst 11 miljoner euro och Åbo stads andel högst 7 miljoner euro.

Staten finansierar planeringskostnaderna för Åbo spårväg och byggkostnaderna som främjar byggandet av kollektivtrafikkorridoren med 10 miljoner euro. Om lämpliga objekt inte har fastställts före utgången av 2025 riktas finansieringen till mindre samfinansierade projekt för förbättring av statens trafikledsnät i Åbo MBT-stadsregion.

Efter att Åbo stad har fattat ett beslut om genomförandet av projektet fattar staten ett separat beslut om deltagande i byggandet av snabbspårvägen i Åbo under följande MBT-period med en finansieringsandel som är i linje med andra spårvägsprojekt.

Dessutom samarbetar Åbo stad och staten för att främja byggandet av kollektivtrafikförbindelsen i Kuppis spets som förenar Österås och Kuppis. Statens andel av projektet är högst 10 miljoner euro.

Staten beviljar 6,87 miljoner euro i stöd för den offentliga persontrafikens tjänster och kommunerna genomför de åtgärder för utveckling av kollektivtrafiken som tas upp i avtalet, bl.a. den första fasen av stombusslinjerna.

Till skillnad från tidigare MBT-avtalsperioder innehåller avtalet inte någon minimiandel för statsstödd Ara-bostadsproduktion av det regionala bostadsbyggandet. Kommunerna i MBT-stadsregionen har som mål att med beaktande av konjunkturläget kunna bygga sammanlagt cirka 14 000 bostäder under 2024–2027.

Under perioden 2024–2027 uppdaterar kommunerna Åbo stadsregions strukturmodell till en ny stadsregionplan.

Åbo stad	§	Sammanträdet datum	Ärende nr	3
Stadsstyrelsen	315	07.10.2024	5	
Stadsfullmäktige	155	21.10.2024	9	

Genom detta avtal förbinder sig staten och kommunerna att genomföra och främja dessa åtgärder. Avtalet träder i kraft då alla parter har godkänt och undertecknat det.

Bilaga 1 Resultatet av förhandlingarna mellan staten och kommunerna gällande MBT-avtalet för Åbo stadsregion 2024–2035

Stadsstyrelsens förslag

Stadsfullmäktige beslutar att godkänna förhandlingsresultatet i bilaga 1 till MBT-avtal för Åbo stadsregion.

Dessutom beslutar stadsfullmäktige att befullmäktiga markanvändningsdirektören att på Åbos vägnar underteckna MBT-avtalet och göra mindre tekniska ändringar i det.

Beslut Förslaget godkändes.

Sfm § 155

Bilaga 1 Resultatet av förhandlingarna mellan staten och kommunerna gällande MBT-avtalet för Åbo stadsregion 2024–2035

Stadsstyrelsens förslag

Stadsfullmäktige beslutar att godkänna förhandlingsresultatet i bilaga 1 till MBT-avtal för Åbo stadsregion.

Dessutom beslutar stadsfullmäktige att befullmäktiga markanvändningsdirektören att på Åbos vägnar underteckna MBT-avtalet och göra mindre tekniska ändringar i det.

Beslut Förslaget godkändes.

Fullm. Orpo anmälde jäv och avlägsnade sig från sammanträdet för den tid som behandlingen av ärendet pågick.